

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Узп 277/2025
12.05.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Бранислава Босиљковића и Драгане Бољевић, чланова већа, са саветником Горданом Војновић, као записничарем, решавајући о захтеву АА из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Никола Д. Ђурић, адвокат из ..., ул. ... бр. .../..., за преиспитивање судске одлуке - решења Управног суда – Одељење у Крагујевцу I-5 Ув 450/25 од 14.08.2025. године, у предмету обавештавања о току поступка, у нејавној седници већа одржаној дана 12.05.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Захтев се **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

АА из ..., поднео је Врховном суду, преко пуномоћника, захтев за преиспитивање судске одлуке - решења Управног суда – Одељење у Крагујевцу I-5 Ув 450/25 од 14.08.2025. године, којом је у ставу I диспозитива одбијен приговор овде подносиоца захтева, изјављен против решења судије појединца Управног суда З У ћу 11808/24 од 15.04.2025. године, а којим је, на основу одредбе члана 26. став 1. тачка 3) Закона о управним споровима, одбачена тужба тужиоца, поднета због непоступања туженог Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности по захтеву од 08.05.2024. године за обавештавање о току поступка у предмету остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја, са разлога што уз тужбу поднету због ћутања управе, нису приложени сви докази. Ставом II диспозитива, одбијен је захтев подносиоца приговора за накнаду трошкова поступка по приговору.

У поступку претходног испитивања поднетог захтева, Врховни суд је нашао да је захтев недозвољен.

Одредбама члана 3. ст. 1, 2. и 3. и члана 8. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Србије“, број 111/09), прописано је да Управни суд у управном спору одлучује о законитости коначних управних аката и коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, осим оних у погледу којих је, у одређеном случају, предвиђена другачија судска заштита, као и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено.

Одредбом члана 49. став 1. ЗУС-а, прописано је да против правноснажне одлуке Управног суда странка и надлежни јавни тужилац могу да поднесу Врховном суду захтев за преиспитивање судске одлуке. Ставом 2. истог члана закона, прописано је да захтев може да се поднесе када је то законом предвиђено, у случајевима када је суд одлучивао у пуној јурисдикцији и у стварима у којима је у управном поступку била искључена жалба, док је ставом 3. прописано да захтев може да се поднесе због повреде закона, другог прописа или општег акта или повреде правила поступка која је могла бити од утицаја на решење ствари.

Из списка предмета 3 У ћу 11808/24 произлази да је дана 28.05.2024. године тужилац, преко пуномоћника, поднео Управном суду тужбу, због неодлучивања туженог - Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности по захтеву од 08.05.2024. године за обавештавање о току поступка у предмету иницираном захтевом од 01.05.2024. године за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја. Решавајући о поднетом захтеву, судија појединац Управног суда је решењем 3 У ћу 11808/24 од 15.04.2025. године, одбацио тужбу са позивом на одредбе члана 27, 28. и 65. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 18/16, 95/18 и 2/23) а што је, одлучујући по приговору на то решење, као правилно и на закону засновано потврдило и посебно веће Управног суда, овде захтевом побијаним решењем.

Према оцени Врховног суда, захтевом побијано решење Управног суда – Одељење у Крагујевцу I-5 Ув 450/25 од 14.08.2025. године, не представља правноснажну одлуку тог суда, која подлеже судској контроли по ванредном правном средству пред Врховним судом. Ово из разлога што обавештење о току поступка као вид комуникације органа и странака, спада у процесну радњу, која се састоји у управној активности органа да обавести странку о начину остваривања њеног права из члана 64. став 8. Закона о општем управном поступку. Ради се о остваривању законом прописаног права странке на обавештавање о току поступка, без непосредног залажења у суштину управног одлучивања. Дакле, овде захтевом побијано решење Управног суда се не односи на главну управну ствар из поступка који је покренут захтевом за приступ информацијама од јавног значаја од 01.05.2024. године, којим је тражено да се доставе бројеви свих одлука и решења донетих дана 10.04.2021. године, већ само на обавештење о току тог поступка, тј. радњу управе, без непосредног правног дејства, на подносиоца захтева поводом предметне ствари. Имајући у виду да је захтев за преиспитивање судских одлука, усмерен против правноснажних одлука Управног суда (пресуда/решења), ради исправљања најтежих повреда закона и да је његов смисао контрола законитости када су исцрпљена редовна правна средства а значај у обезбеђивању правне сигурности, уједначавању судске праксе и остваривању правде у специфичним ситуацијама, то се судска контрола одлука Управног суда, донетих у управном спору, као што је то овде случај, покренутом по тужби због непоступања туженог органа, по захтеву за обавештавање о току управног поступка, као споредног питања у склопу овде главне ствари, која се односи на доставу свих одлука и решења донетих наведеног дана, у смислу напред наведеног, не може остварити пред Врховним судом, путем овде поднетог ванредног правног средства. Овде подносилац захтева не може тражити преиспитивање побијаног решења пред Врховним судом подношењем захтева за преиспитивање судске одлуке, као ванредног правног средства предвиђеног цитираном одредбом члана 49. Закона о управним споровима, јер се преиспитивање не односи на оцену законитости акта (у овом случају његовог недоношења) поводом напред наведеног главног тражења из управног поступка

покренутог за приступ информацијама од јавног значаја, већ се, како је то и напред наведено, односило на остваривање права на обавештавање о току тог поступка. Суштина управног поступка се огледа у одлучивању о праву које странка захтевом у управном поступку тражи, а тражено право представља предмет, тј. главну ствар тог поступка, а не и одлучивање о споредним процесним питањима која се у току тог поступка могу појавити. Обавештење о току поступка, а поводом главне ствари из поступка, која се, у предметном случају, односи на претходно наведено тражење у поступку за приступ информацијама од јавног значаја, је само индиректно процесно везано за предмет, односно за главну ствар из управног поступка. На то указује и чињеница да, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник Републике Србије“, бр.120/24 ... 105/21), интерес јавности да зна, у конкретном случају, спада питање везано за бројеве тражених свих одлука и решења донетих наведеног дана, док питање обавештења о току тог поступка, спада у питање од споредног значаја у том управном поступку и, као такво, са тим статусом у односу на главну ствар, не спада у питање о којем јавност има оправдан интерес да зна.

Суд посебно наглашава да су ванредни правни лекови изузетак, јер би њихова претерана употреба, угрозила правну сигурност коју доноси правноснажност. При томе, треба имати у виду и да је намера законодавца, била да се ванредна судска заштита, пред највишим судом, може остварити само против правноснажних појединачних правних аката, којима се, непосредном применом прописа решава о одређеном праву подносиоца захтева, у којим актима је садржана одлука о главној (управној) ствари - предмету управног поступка, а који имају непосредно решавајући карактер, производећи правна дејства, са директним правним последицама на ситуацију лица о којем је реч, уз испуњеност услова из члана 49. став 2. ЗУС-а, а не и против одлука Управног суда, којим је решавано о питањима од споредног значаја, као што су, између осталих и питања која се, као што је то случај у конкретной ситуацији, тичу обавештавања странке о току управног поступка, као споредног права у односу на главну ствар из тог поступка.

Одредбом члана 53. став 1. Закона о управним споровима, прописано је да ће недозвољен или неблаговремен захтев или захтев који је поднело неовлашћено лице Врховни суд одбацити решењем.

Са изнетих разлога, поднети захтев је недозвољен, па је Врховни суд, применом одредбе члана 53. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву решења.

РЕШЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ
дана 12.05.2026. године, Узп 277/2025

Записничар,
Гордана Војновић, с. р.

Председник већа – судија,
Жељко Шкорић, с. р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић